

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om marknads-
kontrollen av vissa produkter**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ändras. I propositionen föreslås bestämmelser om det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter i syfte att genomföra Europeiska unionens förordningar om marknadskontroll och ömsesidigt erkännande. I propositionen föreslås det dessutom att Säkerhets- och kemikalieverket i fortsättningen är det nationella centrala samordningskontor som avses i Europeiska unionens marknadskontrollförordning. Det rör sig om en ny uppgift för medlemsstaterna. Enligt förslaget ska det i anslutning till det centrala samordningskontoret inrättas en ny samarbetsgrupp för marknadskontroll. Dessutom omorganiseras uppgiften för den kontaktpunkt för produkter som avses i förordningen om ömsesidigt erkännande genom att uppgiften överförs från arbets- och näringsministeriet till Säkerhets- och kemikalieverket.

Vidare föreslås det av nationella skäl att marknadskontrollen i fråga om märkning av textilier och skodon överförs från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2021. Bestämmelserna om marknadskontrollen i fråga om märkning av textilier och skodon avses dock träda i kraft den 16 juli 2021. Bestämmelsen om kontaktpunkten för produkter ska tillämpas från och med den 16 juli 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.1.1 Uppgifterna för det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter	3
1.1.2 Märkning av skor och textilier	3
1.2 Beredning	4
1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten	4
1.2.2 Beredningen av propositionen	4
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget	8
4 Förslagen och deras konsekvenser	10
4.1 De viktigaste förslagen	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	12
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	15
4.2.3 Konsekvenser för konsumenter och näringsidkare	16
5 Alternativa handlingsvägar	16
5.1 Alternativ och deras konsekvenser	16
5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater	17
6 Remissvar	18
7 Specialmotivering	20
8 Ikraftträdande	24
9 Verkställighet och uppföljning	25
10 Förhållande till andra propositioner	25
10.1 Samband med andra propositioner	25
10.2 Förhållande till budgetpropositionen	26
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	26
LAGFÖRSLAG	28
Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter	28
BILAGA	31
PARALLELLTEXT	31
Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter	31

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Uppgifterna för det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

Det föreslås att det till lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016, nedan *marknadskontrollagen*) fogas bestämmelser om ett centralt samordningskontor för marknadskontroll och en kontaktpunkt för produkter samt om befogenheterna vid skötseln av dessa uppgifter. Det föreslås att Säkerhets- och kemikalieverket anförtros uppgiften som centralt samordningskontor och som kontaktpunkt för produkter och ges de befogenheter som behövs för skötseln av uppgifterna.

Att det ska utses ett centralt samordningskontor för den nationella marknadskontrollen grundar sig på medlemsstaternas skyldighet att utse ett centralt samordningskontor i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (nedan *marknadskontrollförordningen*). Bestämmelser om en kontaktpunkt för produkter och om dess uppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008 (nedan *förordningen om ömsesidigt erkännande*). Bestämmelser om vissa uppgifter för kontaktpunkten för produkter finns dessutom i marknadskontrollförordningen. Bestämmelser om skötseln av uppgiften som kontaktpunkt för produkter finns också i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (nedan *SDG-förordningen*). Förordningen trädde i kraft den 12 december 2018. *SDG-förordningen* börjar tillämpas den 12 december 2020. Genomförandet av *SDG-förordningen* pågår som bäst. Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning. Kommissionen och medlemsländerna samarbetar tätt vid genomförandet av förordningen. I samband med genomförandet görs det också en bedömning av vilka ändringar förordningen eventuellt förutsätter i den nationella lagstiftningen. Hittills har inga ändringsbehov identifierats. De nationella lagstiftningsändringarna och lagstiftningsåtgärderna hör till det ministeriums ansvar till vars förvaltningsområde åtgärderna riktar sig.

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt med brett tillämpningsområde som gäller marknadskontrollen av olika produktgrupper. Marknadskontrollförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, men som stöd för förordningen behövs också nationella, kompletterande bestämmelser. Förordningen börjar i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, men den tillämpas till vissa delar redan den 1 januari 2021. Det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen förutsätter utöver de bestämmelser om ett centralt samordningskontor och en kontaktpunkt för produkter som föreslås i denna proposition även annan kompletterande nationell reglering. Det är motiverat att den kompletterande regleringen utfärdas stegvis och i denna proposition föreslås att det görs sådana ändringar i den nationella lagstiftningen som har budgetkonsekvenser.

1.1.2 Märkning av skor och textilier

Arbets- och näringsministeriet, Konkurrens- och konsumentverket samt Säkerhets- och kemikalieverket har ansett det vara ändamålsenligt och nödvändigt att de tillsynsuppgifterna som

gäller överensstämmelsen med kraven i fråga om sammansättningen för material som används i skor och motsvarande krav på material och fibersammansättning i textilprodukter överförs från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket.

1.2 Beredning

1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten

Europeiska kommissionen lade den 19 december 2017 fram förslag till en förordning om ömsesidigt erkännande (COM(2017) 796 final) och till en marknadskontrollförordning (COM(2017) 795 final). Dessa förslag till förordningar ingick i det så kallade varupaketet. I paketet ingick också kommissionens meddelande Varupaketet: stärkt förtroende för den inre marknaden (COM(2017) 787 final) samt två rapporter från kommissionen. Initiativen utgjorde ett led i genomförandet av kommissionens strategi för den inre marknaden (COM(2015) 550 final).

När det gäller förordningen om ömsesidigt erkännande baserade sig bedömningen av konsekvenserna av förslaget huvudsakligen på resultaten av kommissionens konsekvensbedömning på EU-nivå (SWD (2017) 471 final) från december 2017. Slutsatsen var att principen om ömsesidigt erkännande, trots förordningen av 2008, inte fungerade såsom avsett.

I förslaget till marknadskontrollförordning ingick kommissionens konsekvensbedömning (SWD(2017) 466 final) samt en sammanfattning av konsekvensbedömningen (SWD(2017) 467 final). Förslaget bedömdes ge flera positiva effekter. Genom förslaget utvecklas och effektiviseras regleringen av EU:s marknadskontroll så att produktöverensstämmelse, störningsfrihet och förtroende främjas på den inre marknaden.

Behandlingen av kommissionens förslag i rådets arbetsgrupp inleddes i januari 2018. Vardera förslaget till förordning behandlades i rådets arbetsgrupp för teknisk harmonisering. Europeiska unionens råd och parlamentet antog förordningen om ömsesidigt erkännande i mars 2019 och marknadskontrollförordningen i juni 2019.

Utkast till U-skrivelser om kommissionens förslag bereddes vid arbets- och näringsministeriet och behandlades vid ett möte den 14 februari 2018 i EU8 (sektionen för den inre marknaden), som lyder under kommittén för EU-ärenden. Före mötet tillhandahölls utkastet till skrivelser för kommentarer för ett flertal centrala intressentgrupper inom produktreglering och marknadskontroll. Statsrådets skrivelse U 11/2018 rd om förslaget till förordning om ömsesidigt erkännande och statsrådets skrivelse U 12/2018 rd om förslaget till marknadskontrollförordning överlämnades till riksdagen i mars 2018. Ekonomiutskottets utlåtanden EkUU 11/2018 rd och EkUU 12/2018 rd till stora utskottet gavs den 3 april 2018. Riksdagens ställningstaganden i enlighet med ekonomiutskottets utlåtanden godkändes i stora utskottet den 6 april 2018.

Finland understödde i huvudsak båda förslagen till förordningar. Finland ansåg dock att det är viktigt att de förfaranden som avses i förordningarna inte de facto medför onödig administrativ eller annan börda för myndigheter, kontrollobjekt eller andra verksamhetsutövare. När det gäller förordningen om ömsesidigt erkännande förhöll sig Finland positivt till de preciseringar som gällde intensifierat myndighetssamarbete och uppgifterna för kontaktpunkten för produkter.

1.2.2 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Under beredningen hörde man Säkerhets- och kemikalieverket och Konkurrens- och konsumentverket.

Förslaget har behandlats i en samordningsgrupp för lagstiftningen om marknadskontroll som tillsatts av arbets- och näringsministeriet. Samordningsgruppen har inrättats för samordning av genomförandet av marknadskontrollförordningen, och i gruppen ingår representanter för de ministerier som svarar för genomförandet av de författningar som omfattas av förordningen, dvs. arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt miljöministeriet. I samordningsgruppen finns dessutom representanter för finansministeriet, särskilt på grund av de bestämmelser som gäller Tullen, samt för justitieministeriet. I samordningsgruppens verksamhet deltar också en representant för Ålands landskapsregering.

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (utlåtande.fi: diarienummer VN/989/2020; i statsrådets tjänst för projektinformation: TEM012:00/2020) var på remiss från den 1 juni 2020 till den 14 juli 2020. Den svenskspråkiga begäran om utlåtande var på remiss från den 15 juni 2020 till den 31 juli 2020. Utkastet till proposition fanns tillgängligt i den offentliga förvaltningens utlånetjänst (utlåtande.fi), där alla organisationer och medborgare kan lämna utlåtande.

Utlåtande om förslaget till regeringsproposition begärdes av 81 olika remissinstanser. Utlåtande begärdes utöver av de myndighetsaktörer som omfattas av lagens tillämpningsområde också av de centrala intressentgrupperna inom de produktsektorer som omfattas av lagförslagets tillämpningsområde.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga webbtjänsten under adressen <https://tem.fi/hankehaku> med identifieringskoden TEM012:00/2020.

Genomförandet av Europeiska unionens s.k. varupaket, som innehåller rättsakter för att främja den fria rörligheten för varor, har skrivits in i regeringens lagstiftningsprogram 2019—2023.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt med brett tillämpningsområde som gäller marknadskontrollen av olika produktgrupper. Dessutom föreskrivs det i förordningen om kontroll vid de yttre gränserna och ekonomiska aktörer åläggs vissa skyldigheter. Marknadskontrollförordningen omfattar 70 olika produkträttsakter som utarbetats på EU-nivå. När förordningen börjar tillämpas ersätter den bestämmelserna om marknadskontroll och kontroll vid de yttre gränserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (nedan *NLF-förordningen*). Genom marknadskontrollförordningen upphävs bl.a. artiklarna 15—29 i NLF-förordningen och motsvarande punkter i artikeln om tillämpningsområde.

Målet med marknadskontrollförordningen är att förbättra den inre marknadens funktion genom att stärka marknadskontrollen enligt den harmoniserade unionslagstiftning som anges i förordningen. Syftet med detta är att säkerställa att endast produkter som uppfyller en hög kravnivå vad avser skydd för bl.a. hälsa och säkerhet, konsumentskydd och miljöskydd tillhandahålls på unionsmarknaden. För att uppnå detta mål föreskrivs det i förordningen bl.a. om vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer, om marknadskontrollmyndigheternas minimibefogenheter, om gränsöverskridande samarbete mellan tillsynsmyndigheterna samt om samarbete med tullmyndigheterna.

Syftet med förordningen om ömsesidigt erkännande är att förbättra den fria rörligheten för varor på EU:s inre marknad. Förordningen syftar till att stärka den inre marknadens funktion genom att förbättra tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande och genom att avlägsna omotiverade handelshinder. Förordningen tillämpas i en situation där det i lagstiftning eller i myndighetsföreskrifter har ställts nationella krav på produkter och dessa krav inte har harmoniserats inom EU. Förordningen är en procedurbestämmelse och innehåller inga bestämmelser om innehållet i principen om ömsesidigt erkännande. Förordningen om ömsesidigt erkännande gäller alla typer av produkter, även jordbruksprodukter.

Den tidigare förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 764/2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut nr 3052/95/EG, upphävdes genom förordningen om ömsesidigt erkännande. Den nya förordningen om ömsesidigt erkännande började tillämpas den 19 april 2020.

Syftet med denna proposition är att genomföra de delar av marknadskontrollförordningen och förordningen om ömsesidigt erkännande som bedöms ha budgetkonsekvenser. Sådana delar är de bestämmelser som behövs för skötseln av uppgifterna för det nationella centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter. I detta avsnitt beskrivs således bestämmelserna om det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter i marknadskontrollförordningen och i förordningen om ömsesidigt erkännande. Avsikten är att den övriga nationella reglering som behövs för genomförandet av marknadskontrollförordningen ska utfärdas stegvis. Målet är att regeringspropositioner om annan behövlig nationell reglering i huvudsak ska lämnas våren 2021. Förordningen om ömsesidigt erkännande bedöms inte kräva annan kompletterande nationell reglering.

Bestämmelser om det centrala samordningskontoret och dess uppgifter

Enligt artikel 10.3 och 10.4 i marknadskontrollförordningen ska varje medlemsstat utse ett centralt samordningskontor, som åtminstone ska ha ansvaret för att presentera en samordnad ståndpunkt från marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som svarar för kontrollen vid de yttre gränserna samt meddela de nationella strategierna. Samordningskontoret ska också bistå i samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna i olika medlemsstater i enlighet med kapitel VI i förordningen. I förordningen ges medlemsstaterna således nationellt handlingsutrymme att organisera samordningskontorets uppgifter på ett ändamålsenligt sätt.

Det centrala samordningskontoret ska anta en samordnad ståndpunkt som avses i marknadskontrollförordningen, som ska utgöra den gemensamma ståndpunkten för alla de myndigheter som omfattas av marknadskontrollförordningen och som på nationell nivå utövar marknadskontroll och kontroll vid de yttre gränserna i enlighet med de 70 produkträttsakter som anges i marknadskontrollförordningen, och som samordningskontoret företräder i nätverket. I Finland är tillsynen över efterlevnaden av dessa produkträttsakter fördelad på sex ministeriers förvaltningsområden, vilket innebär att uppgiften är sektorsövergripande och horisontell.

Enligt artikel 10.4 ska det centrala samordningskontoret också ansvara för att meddela medlemsstatens strategi för marknadskontroll. Bestämmelser om strategier för marknadskontroll finns i artikel 13 i marknadskontrollförordningen. De är strategier som varje medlemsstat ska upprätta åtminstone vart fjärde år för att främja ett konsekvent, övergripande och samlat tillvägagångssätt för marknadskontroll och för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning inom medlemsstatens territorium. I artikel 13 i marknadskontrollförordningen ingår också andra, närmare krav på innehållet i strategin för marknadskontroll. Den nationella strategin för

marknadskontroll enligt artikel 13 i marknadskontrollförordningen ersätter i fortsättningen det nationella program för marknadskontroll som ska inrättas med stöd av de gällande bestämmelserna (NLF-förordningen).

Enligt artikel 10.4 i marknadskontrollförordningen ska det centrala samordningskontoret också bistå i den ömsesidiga assistansen och samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna i olika medlemsstater. Närmare bestämmelser om detta finns i kapitel VI artiklarna 22—24 i förordningen. Om en marknadskontrollmyndighet trots ansträngningar inte har lyckats få behövlig information eller om en behövlig åtgärd hör till en annan medlemsstats behörighet, får myndigheten i vissa situationer lämna en begäran om information eller åtgärder till marknadskontrollmyndigheten i en annan medlemsstat. Om villkoren i förordningen uppfylls, ska den tillfrågade myndigheten lämna den begärda informationen inom 30 dagar eller utan dröjsmål vidta de begärda åtgärderna. I förordningen föreskrivs också särskilt om de situationer där en myndighet kan avslå begäran. Enligt artikel 24.4 ska kommunikationen ske direkt mellan de berörda marknadskontrollmyndigheterna eller via de centrala samordningskontoren i de berörda medlemsstaterna. Kommissionen har bitt medlemsländerna ange den primära kontaktkanalerna. Enligt en preliminär bedömning kunde kontakterna i Finland ske via det centrala samordningskontoret. De centrala samordningskontoren ska dessutom få strukturerad information om fall som rör ömsesidig assistans från EU:s marknadskontrollmyndigheters gemensamma informations- och kommunikationssystem ICSMS (Information and Communication System on Market Surveillance). Med hjälp av denna information ska det centrala samordningskontoret enligt artikel 24.7 ge marknadskontrollmyndigheterna det stöd som behövs för att underlätta den ömsesidiga assistansen.

Genom marknadskontrollförordningen inrättas ett nytt unionsnätverk för produktöverensstämmelse. Bestämmelser om nätverket finns i kapitel VIII artiklarna 29—31 i förordningen. Nätverket fungerar som en plattform för samarbetet mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och kommissionen och syftar till att förenhetliga marknadskontrollrutinerna inom unionen så att marknadskontrollen blir effektivare. I nätverket företräds medlemsstaterna av de centrala samordningskontoren och av valfria nationella experter. I nätverkets verksamhet deltar dessutom representanter för kommissionen samt ordförandena för grupperna för administrativt samarbete (Administrative Committees, ADCOs) inom olika produktsektorer. De centrala samordningskontoren ska också vid behov delta i verksamheten i grupperna för administrativt samarbete. Det centrala samordningskontoret ska ha rätt att använda det informations- och kommunikationssystem (ICSMS) som unionens marknadskontrollmyndigheter använder och också rätt att föra in vissa uppgifter som särskilt anges i förordningen i systemet.

Enligt artikel 10.5 ska medlemsstaterna säkerställa att det centrala samordningskontoret har de resurser som krävs, inbegripet tillräckligt med kvalificerad personal, sakkunskap, förfaranden och andra arrangemang.

Bestämmelser om kontaktpunkten för produkter och dess uppgifter

Bestämmelser om kontaktpunkter för produkter finns i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande enligt vilken medlemsstaterna ska utse och underhålla kontaktpunkter för produkter. En medlemsstat kan utse en eller flera kontaktpunkter för produkter. Medlemsstaterna ska se till att kontaktpunkterna har tillräckliga resurser och befogenheter för att kunna utföra sina uppgifter. Kontaktpunkterna ska tillhandahålla information och sina tjänster i enlighet med SDG-förordningen.

I artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande föreskrivs det också om uppgifterna för kontaktpunkterna för produkter. Kontaktpunkterna ska på webben tillhandahålla information om principen om ömsesidigt erkännande, tillämpningen av förordningen om ömsesidigt erkännande, behöriga myndigheter och förfaranden för överklagande. Dessutom ska kontaktpunkterna på begäran av en ekonomisk aktör och en myndighet i en annan medlemsstat tillhandahålla information om nationella tekniska regler och nationella administrativa förfaranden. Begäranden om information ska besvaras inom 15 arbetsdagar. Kontaktpunkterna för produkter deltar också i samarbetet på unionsnivå med kommissionen och med de övriga medlemsstaternas kontaktpunkter för produkter. Bestämmelser om samarbetet finns i artikel 10 i förordningen om ömsesidigt erkännande.

Bestämmelser om uppgifterna för kontaktpunkterna för produkter finns också i marknadskontrollförordningen. Enligt artikel 8.2 i förordningen ska kontaktpunkterna för produkter på begäran av ekonomiska aktörer ge dessa information om nationellt införlivande och genomförande av harmoniserad unionslagstiftning. Med harmoniserad unionslagstiftning avses i detta sammanhang de EU-rättsakter som anges i marknadskontrollförordningen. Även i fråga om dessa begäranden om information ska förfarandena enligt förordningen om ömsesidigt erkännande iakttas, exempelvis tidsfristen på 15 arbetsdagar för att ge svar.

De uppgifter för kontaktpunkten för produkter som avses i förordningen om ömsesidigt erkännande motsvarar i huvudsak de uppgifter som kontaktpunkten redan tidigare haft. I och med marknadskontrollförordningen och SDG-förordningen ökar emellertid uppgifterna och ansvaret för kontaktpunkten för produkter.

Bestämmelser om märkning av skor och textilier

Bestämmelser om märkning av material som används i skor finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet (nedan *skodirektivet*). Syftet med direktivet är att främja den inre marknadens utveckling och funktion, ge konsumenterna korrekt information och i enlighet med industrins intresse minska bedrägerier inom skosektorn.

Bestämmelserna om överensstämmelse av märkningarna på textilprodukter har harmoniserats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan *textilmärkningsförordningen*. I förordningen finns bestämmelser om benämningar på textilfibrer, användning av därtill hörande etikettering och märkning och om fastställande av fibersammansättningen i textilprodukter. Syftet med textilmärkningsförordningen är att förbättra den inre marknadens funktion och ge konsumenterna korrekt information.

Bestämmelserna i skodirektivet och textilmärkningsförordningen hör till tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

I artikel 10 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om en helt ny skyldighet för medlemsstaterna, nämligen att utse ett centralt samordningskontor som ska ansvara för vissa uppgifter som anges i marknadskontrollförordningen. En del av samordningskontorets uppgifter gäller allmän samordning av myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen. De uppgifter som hänför sig till den allmänna samordningen av marknadskontrollen sköts på statsrådsnivå vid arbets- och näringsministeriet. Under ledning av arbets- och näringsministeriet arbetar också ett forum för marknadskontroll som är ett inofficiellt samarbetsnätverk för marknadskontrollmyndigheterna och de ansvariga ministerierna och där horisontella frågor behandlas och bereds.

Uppgiften som centralt samordningskontor kommer att skötas vid arbets- och näringsministeriet. Det finns inga nationella bestämmelser om uppgiften, utan den kommer att skötas inom ramen för arbets- och näringsministeriets allmänna behörighet. Uppgiften som kontaktpunkt för produkter har skötts vid arbets- och näringsministeriet sedan 2009.

Med stöd av marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna utse ett centralt samordningskontor, ordna förfaranden för skötseln av de uppgifter som enligt marknadskontrollförordningen hör till samordningskontoret samt trygga tillräckliga resurser för samordningskontoret att sköta uppgifterna. För att uppgiften ska kunna anförtros Säkerhets- och kemikalieverket måste bestämmelser om detta utfärdas i lag. När det gäller kontaktpunkten för produkter utvidgas kontaktpunktens uppgifter i och med tillämpningen av marknadskontrollförordningen, och bl.a. eftersom uppgifterna är av operativ karaktär är det är motiverat att uppgiftshelheten överförs från arbets- och näringsministeriet till Säkerhets- och kemikalieverket. För att uppgiften som kontaktpunkt för produkter ska kunna anförtros Säkerhets- och kemikalieverket behöver verksamheten regleras på motsvarande sätt som uppgiften som centralt samordningskontor.

För det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen krävs utöver de bestämmelser om det centrala samordningskontor som föreslås i denna proposition och om kontaktpunkten för produkter även annan kompletterande nationell lagstiftning, som ska utfärdas stegvis. Till följd av de olika förvaltningsområdenas sektorsspecifika behov är avsikten den att en del av propositionerna lämnas under hösten 2020. De regeringspropositioner som genomförandet av förordningen förutsätter ska i huvudsak överlämnas till riksdagen under vårsessionen 2021.

Märkning av skor och textilier

Skodirektivet har genomförts nationellt genom förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna (1147/1995). Förordningen har utfärdats med stöd av 2 kap. 15 § 1 punkten (ändrad genom lag 561/2008) i konsumentskyddslagen (38/1978). Konsumentombudsmannen är enligt 2 kap. 20 § i konsumentskyddslagen den myndighet som övervakar marknadsföringen och de förfaranden som tillämpas i kundrelationerna.

Enligt statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter (298/2012) är konsumentombudsmannen marknadskontrollmyndighet enligt textilmärkningsförordningen. Statsrådets förordning har utfärdats med stöd av 2 kap. 15 § i konsumentskyddslagen, sådan paragrafen lyder i lag 561/2008.

Tullen utför kontroll vid de yttre gränserna i enlighet med NLF-förordningen. Marknadskontrollförordningen innehåller bestämmelser om kontroll vid de yttre gränserna, och dessa bestämmelser tillämpas från och med den 16 juli 2021 i stället för NLF-förordningen.

Bestämmelser om konsumentombudsmannens verksamhet som tillsynsmyndighet finns i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012). Enligt lagen har konsumentombudsmannen i sitt uppdrag rätt att utföra inspektioner i näringsidkares lokaler, skyldighet att förhandla med en näringsidkare som handlat på ett lagstridigt sätt och vid behov skyldighet att vidta tvångsåtgärder eller föra ärendet till domstol, samt med stöd av vissa andra lagar rätt att förbjuda ett lagstridigt förfarande. I lagen finns inga bestämmelser om på vilket sätt konsumentombudsmannen ska fullgöra uppgiften att utföra marknadskontroll. Konsumentombudsmannen ska vara verksam i synnerhet inom de områden som har en avsevärd betydelse för konsumenterna eller inom vilka det kan antas att problem som gäller konsumenternas ställning förekommer mest allmänt.

Marknadskontrollen i anslutning till skodirektivet och textilmärkningsförordningen är till största delen teknisk och förutsätter möjligheter att utföra bl.a. laboratorieprovningar. Lagen om Konkurrens- och konsumentverket hindrar i sig inte provning i laboratorier, men konsumentombudsmannen använder dock vanligen inte sådana metoder vid tillsynen, och det har inte varit ändamålsenligt att använda konsumentombudsmannens resurser för sådan detaljerad teknisk övervakning. Konsumentombudsmannen har vid tillsynen prioriterat sådana problem som ur konsumenternas synvinkel är samhällseligt mer övergripande och som bättre uppfyller det lagstadgade syftet med konsumentombudsmannens tillsyn.

Den ovan nämnda situationen i fråga om tillsynen och prioriteringen av uppgifterna har lett till att marknadskontroll inom de aktuella branscherna de facto inte har genomförts, och konsumentombudsmannen har inte heller föreslagit aktiva åtgärder för att genomföra marknadskontrolluppgiften.

Marknadskontroll och anknytande samarbete, utvecklande av verksamheten samt kommunikation om marknadskontroll hör till Säkerhets- och kemikalieverkets kärnkompetens. Säkerhets- och kemikalieverket har erfarenhet av marknadskontrolluppgifter inom många olika produktsektorer och har fungerande förfaranden för det tekniska genomförandet av marknadskontrollen. Vid provning av produkter kan Säkerhets- och kemikalieverket anlita provningsorgan och provningslaboratorier som utomstående experter.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

I propositionen föreslås det att Säkerhets- och kemikalieverket anvisas uppgiften som centralt samordningskonto och som kontaktpunkt för produkter. I marknadskontrollförordningen åläggs medlemsstaterna skyldighet att utse ett centralt samordningskontor. Utseendet av en kontaktpunkt för produkter grundar sig på medlemsstaternas skyldighet enligt förordningen om ömsesidigt erkännande att utse och underhålla kontaktpunkter för produkter inom sina territorier. Det föreslås att till marknadskontrollagen fogas bestämmelser om uppgifterna för det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter. Tillämpningsområdet för 1 § föreslås bli utvidgat till att omfatta det centrala samordningskontorets och produktkontaktpunktens uppgifter enligt förordningarna, och i lagen föreslås nya 4 a—4 c §.

I propositionen föreslås dessutom ett tillägg i anslaget för Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader för avlönande av fyra nya personer för att sköta det centrala samordningskontorets och produktkontaktpunktens uppgifter.

I propositionen föreslås det att det centrala samordningskontoret ska ha till uppgift att samordna myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen och bistå marknadskontrollmyndigheterna vid det nationella och internationella samarbetet. Skötseln av de uppgifter som enligt marknadskontrollförordningen hör till det centrala samordningskontoret förutsätter i praktiken sådana befogenheter, och därför föreslås det att de tas in i den nya 4 a § i marknadskontrollagen.

De uppgifter som gäller samordning och bistående i samarbetet begränsas inte i den föreslagna bestämmelsen enbart till samordning och bistående i samband med skötseln av de uppgifter som i marknadskontrollförordningen föreskrivits för det centrala samordningskontoret. Särskilt med tanke på en effektiv resursanvändning och en tydlig uppgiftsfördelning mellan myndigheterna är det motiverat att samordningskontoret nationellt också ska ansvara för annan samordning och annat bistående som avses i den föreslagna bestämmelsen. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan det centrala samordningskontoret samordna och bistå också sådant myndighetssamarbete i anslutning till marknadskontrollen som hänför sig till nationella behov och mål eller som gäller marknadskontrollen av produkter som omfattas av annan lagstiftning än den harmoniserade unionslagstiftning som avses i marknadskontrollförordningen. Den samordning av myndighetssamarbetet som hänför sig till nationella behov och mål kan gälla t.ex. samordning av olika horisontella kampanjer, projekt eller utbildningar. I huvudsak ska samordningskontoret dock sköta de uppgifter som följer av marknadskontrollförordningen. Till dessa uppgifter hör utöver de uppgifter som uttryckligen föreskrivs för samordningskontoret i marknadskontrollförordningen även uppgifter som föranleds av deltagandet i det nätverk som avses i artikel 29 i förordningen.

Enligt marknadskontrollförordningen ska det centrala samordningskontoret företräda den samordnade ståndpunkten för marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som svarar för kontrollen vid de yttre gränserna. I marknadskontrollförordningen föreskrivs det inte uttryckligen om det centrala samordningskontorets självständiga och oberoende ställning i förhållande till annan myndighetsverksamhet. Uppgiften för det centrala samordningskontoret är emellertid av en sådan art att det är nödvändigt att samordningskontoret agerar självständigt och oberoende i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverkets marknadskontrolluppgifter och andra uppgifter. I den nya 4 a § i marknadskontrollagen som gäller det centrala samordningskontoret föreslås för att säkerställa detta en bestämmelse om samordningskontorets skyldighet att samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna och Tullen samt om att deras ståndpunkter ska beaktas i samordningskontorets verksamhet.

För att effektivisera samarbetet och informationsutbytet mellan tillsynsmyndigheterna och det centrala samordningskontoret föreslås dessutom i propositionen en ny 4 b § med bestämmelser om en ny samarbetsgrupp för marknadskontroll, där det ska ingå representanter för åtminstone marknadskontrollmyndigheterna och Tullen. Det rör sig om ett nytt organ, som ska finnas i samband med det centrala samordningskontoret. I propositionen föreslås också en bestämmelse om tillsynsmyndigheternas skyldighet att samarbeta med samordningskontoret.

Enligt marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna regelbundet utarbeta nationella strategier för marknadskontroll. Det centrala samordningskontoret ansvarar enligt förordningen för att kommissionen och de övriga medlemsländerna underrättas om strategin, men förordningen lämnar nationellt handlingsutrymme när det gäller förfarandena för utarbetande av strategin. I propositionen föreslås det att samordningskontoret ska utarbeta strategin för marknadskontroll tillsammans med samarbetsgruppen för marknadskontroll.

I propositionen föreslås vidare att till marknadskontrollagen fogas en ny 4 c § med bestämmelser om att Säkerhets- och kemikalieverket ska anförtros uppgifterna för den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande. Enligt förordningen ska

medlemsstaterna utse och underhålla kontaktpunkter för produkter. För att uppgiften ska kunna anförtros Säkerhets- och kemikalieverket måste bestämmelser om detta utfärdas i lag.

Märkning av skor och textilier

I propositionen föreslås det att uppgifterna inom den tillsyn som avses i skodirektivet och den marknadskontrolluppgift som avses i textilmärkningsförordningen överförs från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket. Det är ändamålsenligt att marknadskontrollen av de berörda produktgrupperna sköts av Säkerhets- och kemikalieverket, som redan nu i stor utsträckning utövar marknadskontroll av olika produktsektorer och övervakar säkerheten för textilprodukter och skor i enlighet med olika produktlagar.

Dessutom föreslås i omkostnaderna för Säkerhets- och kemikalieverket ett anslag för köp och provning av produkter.

Syftet med propositionen är att genomföra och stärka marknadskontrollen så att den i fråga om produktgrupperna i fråga genomförs så effektivt som möjligt ur såväl näringsidkarnas som konsumenternas synvinkel.

Genom propositionen genomförs också målen i marknadskontrollförordningen, bl.a. när det gäller att minska antalet produkter på den inre marknaden som inte överensstämmer med kraven, effektivisera marknadskontrollen och förbättra den inre marknads funktion samt skapa jämlika konkurrensvillkor för alla ekonomiska aktörer.

Överföringen av tillsynsuppgifterna ska i detta sammanhang genomföras tekniskt genom en ändring av marknadskontrollagen på så sätt att lagens tillämpningsområde föreslås bli utvidgat till att omfatta bestämmelser om utnämning av en marknadskontrollmyndighet som överensstämmer med de ovannämnda EU-rättsakterna samt genom att en ny 4 d § fogas till lagen. Bestämmelserna i skodirektivet och textilmärkningsförordningen hör till tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning. Avsikten är att de nationella författningsändringar som följer av marknadskontrollförordningen ska genomföras samtidigt med ändringarna i de övriga sektorslagarna och i marknadskontrollagen. Dessa ändringar träder i kraft den 16 juli 2021. Då ska de bestämmelser om Säkerhets- och kemikalieverkets roll som marknadskontrollmyndighet som nu föreslås i marknadskontrollagen överföras till den nya lag om överensstämmelse med kraven för textilprodukter och skor som är under beredning vid arbets- och näringsministeriet. Samtidigt anpassas den nya lagens struktur till den modell för produktreglering som beretts inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Dessutom införs hänvisningar till marknadskontrollagen i fråga om bestämmelserna om marknadskontroll. Avsikten är att statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och förordningen om sätande i kraft av skodirektivet ska upphävas från och med den 16 juli 2021.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Det totala resursbehovet i fråga om uppgifterna för det nationella centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter och i fråga om marknadskontrollen av märkningar på textilier

och skor beräknas uppgå till fyra (4) årsverken. Det föreslås att anslagen höjs med 246 000 euro år 2021 under moment 32.01.08 Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader. Kostnadseffekten är 365 000 euro på årsnivå från och med 2022. Anslagsökningen föranleds huvudsakligen av personalresurser. Investeringsutgifternas andel (provningsverksamhet) av detta föreslås vara 10 000 euro 2021 och 20 000 euro under de följande åren.

Det föreslås att tjänsterna tillsätts stegvis under 2021. Det stegvisa tillsättandet har samband med de olika faserna för tidpunkten för tillämpning av marknadskontrollförordningen samt med förslaget om att den nationella författningsändringen delvis ska tillämpas först från och med den 16 juli 2021. Detta kommer också att inverka på investeringsutgifterna, vars andel beräknas vara 10 000 euro 2021. Av denna anledning har i budgetpropositionen för 2021 som tilläggsanslag beaktats 246 000 euro. Fördelningen av anslaget på skötseln av olika uppgifter samt det stegvisa tillsättandet av tjänsterna framgår av tabellen nedan.

Resursbehov	Från	2021 1000 €	2022 1000 €	2023 1000 €	2024 1 000 €
Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter					
Ledare för det centrala samordningskontoret	1.1.2021	105	105	105	105
Ledande sakkunnig	1.4.2021	68	90	90	90
Sakkunnig	1.9.2021	23	70	70	70
Sakkunnig (kontaktpunkt för produkter)	1.7.2021	40	80	80	80
Tillsynen över märkningar av och textilier och skor					
Investeringsutgifter (provningsverksamhet)	1.7.2021	10	20	20	20
Tillägg till budgetprop. sammanlagt 1 000 €		246	365	365	365

Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

För skötseln av uppgifterna för det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter beräknas det behövas fyra årsverken vid Säkerhets- och kemikalieverket när marknadskontrollförordningen börjar tillämpas. Det bedöms inte vara möjligt att överföra dessa personalresurser från Säkerhets- och kemikalieverkets övriga verksamheter. Mängden behövliga resurser påverkas också av att uppgiften för det centrala samordningskontoret är av en sådan art att det anses vara nödvändigt att samordningskontoret agerar självständigt och oberoende i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverkets verksamheter inom marknadskontroll.

Uppgiften som kontaktpunkt för produkter sköts för närvarande vid arbets- och näringsministeriet som en del av den allmänna rådgivningen i frågor som gäller den inre marknaden. Vid arbets- och näringsministeriet har för uppgiften som kontaktpunkt för produkter använts uppskattningsvis 0,2 årsverken och den har skötts som tjänsteuppdrag vid sidan av andra uppgifter. I detta sammanhang föreslås det att uppgiften överförs till Säkerhets- och kemikalieverket så att den utgör en helhet tillsammans med uppgiften som centralt samordningskontor. Det bör noteras att ikraftträdandet av såväl marknadskontrollförordningen som SDG-förordningen utvidgar och ändrar ansvaren och uppgifterna för kontaktpunkten för produkter. Detta innebär att arbetsmängden vid kontaktpunkten för produkter ökar avsevärt jämfört med dess nuvarande uppgifter. Av denna orsak kräver skötseln av uppgifterna vid kontaktpunkten för produkter att Säkerhets- och kemikalieverkets personalresurser utökas med ett årsverke (sakkunnig).

För skötseln av det centrala samordningskontorets och produktkontaktpunktens uppgifter föreslås följande personalresurser: en chef med ansvar för att planera och utveckla den strategiska verksamheten, en ledande sakkunnig som sköter samordningskontorets uppgifter och samordningen i anslutning till marknadskontrollen, en sakkunnig samt en sakkunnig som sköter uppgifterna vid kontaktpunkten för produkter. Det föreslås att tjänsterna tillsätts stegvis under 2021. Uppgifterna är krävande expertuppgifter.

Det föreslås att anslagen för skötseln av det centrala samordningskontorets och produktkontaktpunktens uppgifter höjs med 236 000 euro år 2021 under moment 32.01.08 Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år). Kostnadseffekten bedöms vara 345 000 euro på årsnivå från och med 2022. Anslagsökningen föranleds i sin helhet av personalresurser. Eftersom det föreslås att tjänsterna tillsätts stegvis under 2021 har det i budgetpropositionen för 2021 som tilläggsanslag beaktats 236 000 euro. Fördelningen av anslaget på skötseln av olika uppgifter samt det stegvisa tillsättandet av tjänsterna framgår av tabellen ovan.

För att verksamheten vid det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter ska kunna inledas smidigt kommer det sannolikt att uppkomma kostnader också för integreringen av verksamheten i redan existerande strukturer. Exempel på sådana är kostnader för stödfunktioner, exempelvis kostnader för informations- och kommunikationsteknik samt andra kostnader som gäller kommunikation. Säkerhets- och kemikalieverket har under beredningen föreslagit att kostnader av engångsnatur ska beaktas som ett behov av tilläggsresurser. Inom statsförvaltningen har verksamhet inom informations- och kommunikationsteknik och biträdande stödfunktioner systematiskt centraliserats under de senaste åren. Den tilläggsfinansiering som nu föreslås för personalresurser beräknas räcka till för att täcka också de nämnda kostnaderna i tillräcklig grad.

Eftersom uppgiften för det centrala samordningskontoret för marknadskontroll är ny också på EU-nivå och det ännu inte finns erfarenhet av tillämpningen av marknadskontrollförordningen, är det viktigt att samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter har tillräckliga resurser för den inledande fasen när verksamheten inleds. Avsikten är att samordningskontoret ska sköta uppgiften inom ramen för de resurser som den tilldelats. Samarbete med andra tillsynsmyndigheter är en central faktor för att samordningskontorets uppgifter ska kunna skötas på ett framgångsrikt sätt, och de övriga tillsynsmyndigheternas stöd kommer att behövas. Eftersom det i detta skede är svårt att uppskatta antalet kontakter till det centrala samordningskontoret eller antalet begäranden om ömsesidig assistans i anslutning till det gränsöverskridande samarbetet, bör samordningskontorets uppgifter och resursbehov ses över när kontoret verksamhet har inletts och tillräcklig erfarenhet har vunnits.

Märkning av skor och textilier

Som helhet bedöms det att den föreslagna nya tillsynsuppgiften, den effektiviserade tillsynen, det aktiva utnyttjandet av nya tillsynsmetoder och möjligheten att förelägga påföljder samt effektiviseringen av myndighetssamarbetet kommer att kräva att Säkerhets- och kemikalieverkets anslag ökas så att det finns behövlig separat finansiering för köp och provning av produkter.

Det föreslås att anslagen för investeringsutgifter (provsningsverksamhet) höjs med sammanlagt 10 000 euro år 2021 (reservationsanslag 2 år) under moment 32.01.08 Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader. Kostnadseffekten beräknas vara 20 000 euro på årsnivå från och med 2022. Eftersom författningsändringen föreslås träda i kraft från och med den 16 juli 2021, har som tilläggsanslag i budgetpropositionen för 2021 beaktats 10 000 euro.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

Propositionen bedöms ha konsekvenser för marknadskontrollmyndigheternas och Tullens verksamhet. Propositionen har mest omfattande konsekvenser för Säkerhets- och kemikalieverket, eftersom det föreslås nya uppgifter för verket. Dessutom föreslås det att Säkerhets- och kemikalieverket ges de resurser som behövs för skötseln av dessa uppgifter.

Enligt propositionen ska uppgifterna för det centrala samordningskontoret ordnas så att samordningskontoret kan agera självständigt och oberoende i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter som marknadskontrollmyndighet och verkets övriga uppgifter. Detta krav bedöms få vissa konsekvenser för hur skötseln av uppgiften som centralt samordningskontor kan ordnas vid Säkerhets- och kemikalieverket.

Uppgiften som kontaktpunkt för produkter sköts för närvarande vid arbets- och näringsministeriet som en del av den allmänna rådgivningen i frågor som gäller den inre marknaden. I detta sammanhang föreslås det att uppgiften överförs till Säkerhets- och kemikalieverket så att den utgör en helhet tillsammans med uppgiften som centralt samordningskontor. Det bör noteras att det faktum att såväl SDG-förordningen som marknadskontrollförordningen börjar tillämpas utvidgar och ändrar ansvaren och uppgifterna för kontaktpunkten för produkter. Detta innebär att arbetsmängden vid kontaktpunkten för produkter beräknas öka avsevärt jämfört med dess nuvarande uppgifter.

Samarbetet mellan de olika marknadskontrollmyndigheterna och Tullen bedöms bli effektivare i och med propositionen. Det väsentliga med tanke på skötseln av såväl uppgiften som centralt samordningskontor som uppgiften som kontaktpunkt för produkter är ett smidigt informationsutbyte och ett välfungerande samarbete. Uppgifterna bedöms stödja varandra, och det att den sakkunskap som behövs för uppgifterna koncentreras hos Säkerhets- och kemikalieverket bedöms ha fördelar med tanke på en effektiv skötsel av uppgifterna. Centraliseringen av uppgifterna bedöms i synnerhet till den del som gäller samarbetet gagna myndigheterna, de ekonomiska aktörerna, myndigheterna i de övriga medlemsstaterna samt Europeiska kommissionen.

Enligt Säkerhets- och kemikalieverkets uppskattning behövs det för att säkerställa en modern och effektiv kontakt samt för registrering och vidarerapportering av den information som behövs för marknadskontroll dessutom då verksamheten inleds ett anslag av engångsnatur för uppbyggnaden av ett nytt informationssystem. Informationssystemet är inte nödvändigt med tanke på samordningskontorets verksamhet utan betjänar i första hand marknadskontrollmyndigheterna. Om ett sådant informationssystem utvecklas, gagnar det också samordningskontoret och det kan vara ändamålsenligt att samordningskontoret är den aktör som sköter systemet. Eftersom användningen av ett informationssystem avsett för marknadskontroll innebär flera gränssnitt mellan myndigheter och behovet är förvaltningsövergripande, kommer det under hösten 2020 att göras en förhandsutredning om informationssystemet på basis av vilken finansieringsbehovet bedöms. Avsikten är att behovskartläggningen ska skötas som ett separat utredningsprojekt. Ärendet är under utredning vid arbets- och näringsministeriet.

Märkning av skor och textilier

Ett av målen med överföringen av marknadskontrolluppgifterna är att marknadskontrollen av märkningar på skor och textilier ska effektiviseras avsevärt jämfört med nuläget. Marknadskon-

trollförordningen innehåller bestämmelser som syftar till att effektivisera kontrollen. Marknadskontrollförordningen ger myndigheterna mer omfattande befogenheter inom marknadskontrollen och inför nya samarbetsförfaranden för myndigheterna samt en möjlighet att tillämpa nya åtgärder och förelägga påföljder vid överträdelser. Eftersom Konkurrens- och konsumentverket inte i praktiken har utfört någon marknadskontroll inom de berörda områdena frigörs det inte heller vid verket några personalresurser för andra uppgifter.

Den uppgift att kontrollera att material och fibersammansättningar som används i textilprodukter samt lädermärkningar på skor överensstämmer med kraven och som enligt förslaget ska överföras till Säkerhets- och kemikalieverket är enligt propositionen en ny uppgift, och den kan inte som sådan klart kopplas till de nuvarande tillsynsuppgifterna.

Marknadskontrollen utförs genom riskbaserad och stickprovsbaserad kontroll av produkterna i de affärer som säljer dem, även i nätbutiker. Marknadskontroll kan också ske på projektbasis genom att tillsynen årligen riktas till vissa avgränsade produktgrupper.

Utöver tillsynen deltar marknadskontrollexperterna i samarbetet med EU:s marknadskontrollmyndigheter (ADCO), i EU:s gemensamma marknadskontrollprojekt och vid behov tillsammans med ministeriet i de arbetsgrupper som nämns i förordningen och direktivet. Marknadskontrollexperterna främjar produktöverensstämmelsen genom kommunikation och genom samarbete med intressentgrupper, utbildar verksamhetsutövarna och utvecklar tillsynen inom sitt eget ansvarsområde tillsammans med andra sektorsexperten.

4.2.3 Konsekvenser för konsumenter och näringsidkare

Att uppgiften som centralt samordningskontor och kontaktpunkt för produkter koncentreras till Säkerhets- och kemikalieverket bedöms ha indirekta konsekvenser för konsumenter och näringsidkare i synnerhet genom att myndighetssamarbetet effektiviseras. Kontaktpunkten för produkter kommer dessutom att i fortsättningen på sin webbplats ge information om lagstiftningen och på begäran ge ekonomiska aktörer i unionen information om produktregleringen.

Den föreslagna överföringen av tillsynen över märkningen av skor och textilier främjar konsumenternas förtroende för marknaden, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket därmed kan genomföra marknadskontrollen effektivt och övervaka att näringsidkarna iakttar bestämmelserna. Konsumenternas rätt att få korrekt information kommer att tillvaratas på ett bättre sätt. Överföringen av tillsynen förbättrar också näringsidkarnas ställning. Näringsidkare som följer kraven får skydd mot illojal konkurrens, när överensstämmelsen med kraven övervakas effektivt och förseelser åtgärdas.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Alternativ och deras konsekvenser

Under beredningen har man bedömt möjligheterna att sköta uppgifterna för det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter vid olika ämbetsverk eller ministerier. Uppgiften som centralt samordningskontor och kontaktpunkt för produkter innehåller utöver strategiska uppgifter också till många delar operativa uppgifter, och uppgiften har nära anknytning till tillsynsmyndigheternas arbete. Det är inte motiverat att uppgifterna som helhet sköts vid ministeriet. Under beredningen har man bedömt möjligheterna att placera skötseln av uppgifterna i anslutning till olika marknadskontrollmyndigheter. Det är motiverat att det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter placeras vid Säkerhets- och kemikalie-

verket, eftersom verket redan har bred erfarenhet, kompetens och sakkunskap i fråga om marknadskontrolluppgifter inom flera produktsektorer och i fråga om det samarbete inom marknadskontroll som bedrivs mellan Europeiska kommissionen och EU:s medlemsstater. Verket har också andra horisontella uppgifter som stöder skötseln av uppgiften. Uppgifter som gäller samordningen av marknadskontrollen hör i princip till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Under beredningen har det gjorts en bedömning av behovet av utöver den nya samarbets-grupp som föreslås i propositionen tillsätta en ny styrgrupp för att leda det centrala samordningskontorets verksamhet. Det bedömdes att det inte finns behov av någon ny styrgrupp. Avsikten är att Säkerhets- och kemikalieverkets resultatstyrningsgrupp och delegation samt ministerierna inom ramen för sina uppgifter ska styra verksamheten vid det centrala samordningskontoret.

Enligt förordningen om ömsesidigt erkännande får medlemsstaterna inom sina territorier utse flera kontaktpunkter för produkter. I samband med beredningen har man bedömt att uppgifterna för kontaktpunkten för produkter sköts mest effektivt om man koncentrerar uppgifterna hos en enda aktör.

Under beredningen har det bedömts att det är motiverat att överföra den tillsynsuppgift i anslutning till marknadskontroll som avses i skodirektivet och den marknadskontrolluppgift som avses i textilmärkningsförordningen från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket. Det är ändamålsenligt att marknadskontrollen av produktgrupperna i fråga genomförs vid Säkerhets- och kemikalieverket, som har den kompetens som tillsynsuppgiften förutsätter samt erfarenhet av det praktiska genomförandet av marknadskontroll inom många olika produktsektorer. Konkurrens- och konsumentverket har inte i praktiken utfört marknadskontroll inom de berörda områdena och verket bedöms inte ha motsvarande möjligheter som Säkerhets- och kemikalieverket att genomföra en effektiv kontroll.

5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater

Det centrala samordningskontoret och kontaktpunkten för produkter

Sverige

I Sverige har man ännu inte utsett ett i marknadskontrollförordningen avsett centralt samordningskontor. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll Swedac ansvarar för samordningen i anslutning till marknadskontroll, och avsikten är att Swedac ska utses till nationellt centralt samordningskontor i Sverige. Avsikten är också att i samband med detta öka personalresurserna så att fyra sakkunniga och en deltidsanställd assistent i fortsättningen ska arbeta med de samordningsuppgifter som hänför sig till marknadskontrollen.

Danmark

Till centralt samordningskontor har utsetts den danska Sikkerhedsstyrelsen. Redan innan Sikkerhedsstyrelsen utsågs till samordningskontor ansvarade den för uppgifterna i anslutning till informations- och kommunikationssystemet ICSMS och systemet för snabbt informationsutbyte RAPEX. Under Sikkerhedsstyrelsens ledning arbetar även en tvärspektoriell samarbetsgrupp som består av representanter för de olika marknadskontrollmyndigheterna.

Kontaktpunkt för produkter är den danska näringslivsmyndigheten Ehrvervsstyrelsen. Avsikten är att bl.a. i fråga om webbsidorna utveckla verksamheten vid kontaktpunkten för produkter så att den motsvarar kraven i SDG-förordningen.

Märkning av skor och textilier

Sverige

Skodirektivet har genomförts nationellt genom lagen (1995:669) om märkning av skor och genom förordningen (1995:670) om märkning av skor, som preciserar lagen. Lagen och förordningen innehåller i stora drag bestämmelser om tillämpningsområdet, definitionerna och märkningsskyldigheten enligt skodirektivet. Dessutom har det på nationell nivå föreskrivits om bl.a. marknadskontroll, men i lagen fastställs ingen särskild marknadskontrollmyndighet.

Textilmärkningsförordningen har kompletterats med lagstiftning, nämligen lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning. Lagen innehåller kompletterande bestämmelser till den del det har överlåtit åt den nationella lagstiftaren att bestämma om saken samt bestämmelser om andra frågor på det sätt som det kan föreskrivas om dem med hänsyn till textilmärkningsförordningen. I lagen utses inte någon särskild myndighet med ansvar för marknadskontrolluppgiften.

Tyskland

Skodirektivet har genomförts nationellt genom en förordning om material och produkter, Bedarfsgegenständeverordnung, som innehåller bestämmelser om kemikaliebegränsningar i fråga om de produkter som omfattas av tillämpningsområdet. Bestämmelser om märkningar enligt skodirektivet finns i bilaga 11 till förordningen. I förordningen utses inte någon särskild marknadskontrollmyndighet.

Kraven i textilmärkningsförordningen har införlivats i den nationella lagstiftningen genom en lag om textilmärkning, Textilkennzeichnungsgesetz 15.2.2016 (BGBl. I S. 198). När det gäller marknadskontrollmyndighetens verksamhet hänvisas det i lagen till artikel 19.1 i NLF-förordningen. Lagen fastställer inte någon särskild marknadskontrollmyndighet.

6 Remissvar

Det kom in sammanlagt 32 utlåtanden om förslaget, och i tretton av utlåtandena hade man inget att anmärka på förslaget. Utlåtandena om regeringens proposition finns på arbets- och näringsministeriets webbplats (<https://tem.fi/hankehaku>, beteckning TEM012:00/2020) och i tjänsten utlåtande.fi. Det har gjorts ett sammandrag av remissvaren.

I utlåtandena förhöll man sig i huvudsak positivt eller neutralt till utkastet till proposition och dess målsättningar: största delen av remissinstanserna ansåg att de föreslagna åtgärderna var värda att understödja och ändamålsenliga eller konstaterade att de inte har något att uttala sig om eller anmärka på i ärendet. En del understödde propositionen med vissa anmärkningar. Propositionens målsättningar ansågs också vara önskvärda och förverkligandet av målsättningarna ansågs främja den finländska industrins konkurrenskraft och verksamhetsförutsättningar i synnerhet på den inre marknaden.

Ingen av remissinstanserna motsatte sig åtgärderna i utkastet till proposition. I synnerhet i några utlåtanden som lämnats av myndigheter fäste man dock uppmärksamhet vid att de resurser som

anvisas det centrala samordningskontoret bör vara tillräckliga för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för samordningskontoret. Dessutom önskade man att utformandet av marknadskontrollmyndigheternas samordnade ståndpunkt ska förtydligas och att avsnitten som gäller samordningskontorets självständighet och oberoende ska preciseras.

Säkerhets- och kemikalieverket ansågs i utlåtandena vara en ändamålsenlig placeringsplats för samordningskontoret. Detta motiverades bland annat med Säkerhets- och kemikalieverkets erfarenhet av och sakkunskap om marknadskontrolluppgifter. De föreslagna lagstiftningsåtgärderna ansågs i vissa utlåtanden även ha positiva konsekvenser för konsumenternas medvetenhet om säkerhetskraven och eventuellt för marknadskontrollmyndigheternas samarbete.

Miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet hade vissa anmärkningar på propositionen, men förhöll sig i övrigt positivt till den. Miljöministeriet anser att det är ändamålsenligt att samordningskontoret placeras i anslutning till Säkerhets- och kemikalieverket, men fäster uppmärksamhet vid att det är viktigt att resurserna är tillräckliga. Social- och hälsovårdsministeriet anser likaså att propositionen allmänt är värd att understödja, om än med vissa anmärkningar. Finansministeriet anser att de föreslagna ändringarna och preciseringarna i fråga om det centrala samordningskontoret och samarbetsgruppen för marknadskontroll är bra, men konstaterar att vad gäller anslagsbehoven bör propositionen i det fortsatta arbetet omarbetas så att man i den beaktar regeringens proposition om statsbudgeten för 2021. Dessutom påpekar finansministeriet att överföringen av uppgifterna för kontaktpunkten för produkter från arbets- och näringsministeriet till Säkerhets- och kemikalieverket inte framgår i granskningen av behovet av resurser.

Säkerhets- och kemikalieverket för vilket det i utkastet föreslås nya uppgifter framförde dessutom vissa förbättringsförslag och fäste uppmärksamhet bland annat vid avsnitten som gäller personalresurser, vid uppläggningskostnaderna för nya verksamheter och vid hur tydliga utkasten till bestämmelser är. I sitt utlåtande påpekar Säkerhets- och kemikalieverket att trots att det i motiveringen till regeringens proposition har förts fram att samordningskontorets uppgifter är självständiga och oberoende, har detta dock inte nämnts i själva lagtexten. Om man vill garantera att samordningskontorets uppgifter är självständiga och oberoende i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverket bör det enligt verket finnas ett omnämnande i lagtexten och samordningskontoret bör vara oberoende av budgeten.

Social- och hälsovårdsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket har dessutom i sina utlåtanden betonat att för att säkerställa att verksamheten inleds smidigt bör man i den finansiering som anvisas Säkerhets- och kemikalieverket i tillräcklig grad beakta de kostnader som uppkommer för integreringen av verksamheten i redan existerande strukturer, och förbereda sig på dessa kostnader genom en skäligen extra ekonomisk satsning. Som exempel på kostnader nämns informations- och kommunikationsteknik och kommunikation. Behovet av och storleken på denna tilläggsfinansiering av engångsnatur bör enligt social- och hälsovårdsministeriet öppnas upp och bedömas strukturerat i propositionen.

Den erhållna responsen har vid den fortsatta beredningen beaktats på så sätt att bestämmelserna har preciserats och motiveringstexten har preciserats och förtydligats.

I utlåtandena betonades det centrala samordningskontorets oberoende och självständighet i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverkets marknadskontroll och andra uppgifter. Säkerhets- och kemikalieverket föreslog i sitt utlåtande att kravet ska tas in på lagnivå och att samordningskontoret ska vara oberoende av budgeten. Närmare bestämmelser om organiseringen av uppgifterna vid Säkerhets- och kemikalieverket föreslås inte i lagförslaget. Det faktum att det är fråga

om en myndighetsuppgift och att det föreslås att uppgiften ska skötas av en myndighet säkerställer i sig förtroendet för att samordningskontorets uppgifter sköts på det sätt som uppgifternas karaktär förutsätter. I marknadskontrollförordningen föreskrivs det inte om ett uttryckligt krav på att samordningskontoret ska vara självständigt och oberoende. Enligt 4 a § 3 mom. i lagförslaget är det centrala samordningskontoret skyldigt att samarbeta med alla marknadskontrollmyndigheter och Tullen i de uppgifter som föreslås för samordningskontoret. Det krav som föreslås i det ovannämnda momentet och enligt vilket samordningskontoret i sin verksamhet ska beakta marknadskontrollmyndigheternas och Tullens ståndpunkter säkerställer dessutom att Säkerhets- och kemikalieverket ska beakta de andra tillsynsmyndigheternas ståndpunkter. Även genom att se till att det finns tillräckliga resurser för samordningskontorets uppgifter strävar man efter att säkerställa att samordningskontorets uppgift sköts tillräckligt självständigt och oberoende. Det behöver inte föreskrivas närmare om organiseringen av uppgifterna vid Säkerhets- och kemikalieverket. Det är tillräckligt att samordningskontorets uppgifter är åtskilda från Säkerhets- och kemikalieverkets marknadskontrolluppgifter och andra uppgifter på så sätt att förtroende för skötseln av dess uppgifter inte äventyras.

7 Specialmotivering

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. Det föreslås att lagens tillämpningsområde utsträcks till att omfatta den nationella organiseringen av uppgifterna för det centrala samordningskontor som avses i artikel 10.3 i marknadskontrollförordningen och den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande.

Marknadskontrollagen kompletterar bestämmelserna i NLF-förordningen inom de produktsektorer som omfattas av lagen. Eftersom marknadskontrollagen är horisontell och har karaktären av en allmän lag, och eftersom avsikten enligt motiveringen till lagen är att lagen ska kunna utvidgas så att den i större utsträckning än tidigare också omfattar den nationella produktlagstiftningen, är det motiverat att i marknadskontrollagen föreskriva om den horisontella myndighetsuppgift som anges i marknadskontrollförordningen. Marknadskontrollförordningen börjar i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, då överlappande bestämmelser om marknadskontroll och kontroll vid de yttre gränserna upphävs i NLF-förordningen.

Det föreslås att de lagändringar som har budgetkonsekvenser görs i detta sammanhang. Bestämmelser om organiseringen av uppgifterna för den kontaktpunkt för produkter som anges i förordningen om ömsesidigt erkännande har inte tidigare utfärdats i lag. Nuläget har baserat sig på en arbetsfördelning mellan ministerierna och själva uppdraget har skötts vid arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om uppgifterna för kontaktpunkten för produkter föreslås i marknadskontrollagen, eftersom uppgifterna för kontaktpunkten kommer att utvidgas genom tillämpningen av marknadskontrollförordningen. Skötseln av uppgifterna för det centrala samordningskontor som avses i marknadskontrollförordningen och den kontaktpunkt för produkter som avses i förordningen om ömsesidigt erkännande stöder varandra, eftersom vardera uppgiften har ett nära samband med tillämpningen av såväl EU:s produktregler som den nationella produktregleringen. Dessutom är båda uppgifterna horisontella och kräver samordning med samtliga marknadskontrollmyndigheter och med Tullen.

I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. Enligt förslaget ska lagen även tillämpas på ärenden som omfattas av skodirektivet och textilmärkningsförordningen till den del som gäller marknadskontrollmyndigheten.

4 a §. Centralt samordningskontor för marknadskontroll. Den föreslagna paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om det centrala samordningskontor som avses i artikel 10 i marknadskontrollförordningen och om dess uppgifter. Det är en ny uppgift för medlemsstaterna.

I Finland ska det i enlighet med artikel 10.3 i marknadskontrollförordningen inrättas ett nationellt centralt samordningskontor (Single Liaison Office). Medlemsstaten ska se till att det centrala samordningskontoret har tillräckliga resurser för att kunna utföra sina uppgifter. Det rör sig om en ny myndighetsuppgift. Frågor som gäller samordningen av marknadskontrollen och samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna och Tullen har för närvarande behandlats i ett inofficiellt forum för marknadskontroll som leds av arbets- och näringsministeriet. Det centrala samordningskontoret är inte en tillsynsmyndighet. Uppgifterna för samordningskontoret påverkar således inte tillsynsmyndigheternas (marknadskontrollmyndigheterna och Tullen) nuvarande tillsynsuppgifter eller hur tillsynsuppgifterna är fördelade. Samordningskontoret bör agera självständigt och oberoende i förhållande till marknadskontrollmyndigheterna och Tullen.

I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att Säkerhets- och kemikalieverket ska vara det centrala samordningskontoret för marknadskontroll på nationell nivå. Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. Uppgiften ska därför anvisas verket genom en nationell lag. Det är motiverat att det centrala samordningskontoret placeras vid Säkerhets- och kemikalieverket, eftersom verket redan har bred erfarenhet, kompetens och sakkunskap i fråga om marknadskontrolluppgifter inom flera produktsektorer (nästan 30 olika produktsektorer) och i fråga om det samarbete inom marknadskontroll som bedrivs mellan Europeiska kommissionen och EU:s medlemsstater. Den nya uppgiften är horisontell. Verket har också andra horisontella uppgifter som stöder skötseln av uppgiften vid Säkerhets- och kemikalieverket. Till Säkerhets- och kemikalieverkets horisontella uppgifter hör bl.a. att vara nationell kontaktpunkt för systemet för snabbt informationsutbyte mellan unionens marknadskontrollmyndigheter (RAPEX). Uppgifter som anknyter till samordningen av marknadskontrollen hör i princip till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

I 1 mom. föreslås en informativ hänvisning till det centrala samordningskontorets uppgifter, om vilka det föreskrivs i marknadskontrollförordningen. Enligt 1 mom. svarar samordningskontoret dessutom utöver de uppgifter som avses i marknadskontrollförordningen för de nationella uppgifter som anges i 2 mom.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om de befogenheter som behövs för skötseln av uppgifterna för det centrala samordningskontoret för marknadskontroll, och som det är nödvändigt att utfärda närmare nationella bestämmelser om. Eftersom det är fråga om en EU-förordning som är direkt tillämplig lagstiftning behöver de uppgifter som anges i marknadskontrollförordningen inte räknas upp i paragrafen. Uppgifterna följer i första hand direkt av marknadskontrollförordningen. De uppgifter och befogenheter som avses i 2 mom. regleras inte i marknadskontrollförordningen, men de behövs för att samordningskontoret ska kunna sköta de uppgifter som det har enligt marknadskontrollförordningen. Till det centrala samordningskontorets behörighet ska höra att organisera och samordna samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna på nationell nivå samt att samarbeta med tillsynsmyndigheterna nationellt och med marknadskontrollmyndigheterna i de övriga medlemsstaterna och med Europeiska kommissionen. I informationsutbytet med myndigheterna i de övriga medlemsländerna kommer ICSMS-systemet att vara centralt.

Enligt 2 mom. ska det centrala samordningskontoret också svara för beredningen av marknadskontrollmyndigheternas och Tullens samordnade ståndpunkt. Enligt marknadskontrollförordningen ska samordningskontoret ha ansvaret för att representera en samordnad ståndpunkt, men nationellt preciseras det att samordningskontoret också ska svara för beredningen av den samordnade ståndpunkten. Den samordnade ståndpunkten kan gälla t.ex. ärenden som behandlas i nätverket eller andra ärenden som hänför sig till EU-samarbetet.

I 2 mom. föreslås vidare en bestämmelse om att det centrala samordningskontoret ska svara för beredningen av strategier för marknadskontroll tillsammans med den samarbetsgrupp som avses

i 4 b §. Enligt marknadskontrollförordningen har det centrala samordningskontoret ansvaret för att meddela strategin för marknadskontroll, vilket innebär att samordningskontoret i detta sammanhang åläggs ansvaret för att utarbeta strategin. Eftersom ett nära samarbete med tillsynsmyndigheterna är nödvändigt förutsätts det enligt förslaget att strategin för marknadskontroll utarbetas tillsammans med den samarbetsgrupp som anges i 4 b §. Detta föreslås som en nationell lösning.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om samarbetsskyldighet. I lagen föreslås en bestämmelse om samordningskontorets skyldighet att samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna och Tullen samt om att deras ståndpunkter ska beaktas i samordningskontorets verksamhet. Det centrala med tanke på samarbetsskyldigheten är att det centrala samordningskontoret i sin verksamhet beaktar marknadskontrollmyndigheternas och Tullens ståndpunkter när det t.ex. representerar Finland i unionens nätverk för produktöverensstämmelse. Det centrala samordningskontorets uppgifter är av en sådan art att det är nödvändigt att samordningskontoret agerar självständigt och oberoende i förhållande till Säkerhets- och kemikalieverkets marknadskontrollverksamhet och andra uppgifter. Marknadskontrollmyndigheterna och Tullen ska samarbeta med det centrala samordningskontoret.

4 b §. Samarbetsgrupp för marknadskontroll. I lagen föreslås en ny paragraf. I 1 mom. föreslås bestämmelser om en samarbetsgrupp för marknadskontroll, som ska finnas i anslutning till det centrala samordningskontoret. Det rör sig om ett nytt organ, vars huvudsakliga uppgift ska vara att effektivisera samarbetet och informationsutbytet mellan det centrala samordningskontoret för marknadskontroll och tillsynsmyndigheterna. Det är inte fråga om en styrgrupp. Regleringen är en nationell lösning. Avsikten är att samarbetsgruppens verksamhet ska skötas som tjänsteuppdrag. Frågor som gäller samordningen av samarbetet i anslutning till marknadskontrollen och samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna och Tullen behandlas för närvarande i ett inofficiellt forum för marknadskontroll som leds av arbets- och näringsministeriet. Det finns inget behov av att föreskriva alltför noggrant om samarbetsgruppens uppgifter eller sammansättning och således i onödan utöka den administrativa bördan. Det är eftersträfvansvärt att lämna handlingsutrymme för att möjliggöra ett ändamålsenligt, flexibelt och effektivt myndighetssamarbete.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om samarbetsgruppens uppgifter. Enligt förslaget ska samarbetsgruppen stödja det centrala samordningskontoret vid sammanställningen av det datainnehåll som behövs i samordningskontorets operativa verksamhet och vid samordningen av produktionen av datainnehållet. Samarbetsgruppen kommer att ha stor betydelse med tanke på samordningskontorets dagliga verksamhet, eftersom det finns många aktörer som lämnar behövlig information till kontaktpunkten och det finns många ärenden som behöver samordnas. Avsikten är att de ärenden som behandlas i unionens nätverk för produktöverensstämmelse ska beredas vid det nationella centrala samordningskontoret genom samarbete mellan samtliga marknadskontrollmyndigheter och Tullen. Vid denna beredning ska Finlands ståndpunkt i de frågor som behandlas i nätverket formuleras. Av det nätverk som arbetar på unionsnivå följer uppgifter också för marknadskontrollmyndigheterna och Tullen. Avsikten är att det centrala samordningskontoret ska samordna verkställigheten av dessa uppgifter i Finland. Det centrala samordningskontoret ska utarbeta en i artikel 13 i förordningen avsedd strategi för marknadskontroll tillsammans med den samarbetsgrupp som avses i 4 b §.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om samarbetsgruppens sammansättning. I samarbetsgruppen ska delta åtminstone de nationella marknadskontrollmyndigheter som avses i marknadskontrollförordningen, samt Tullen i egenskap av myndighet med ansvar för kontrollen vid de yttre gränserna. Marknadskontrolluppgifterna enligt sektorslagstiftningen delas nationellt upp på tio olika verk (beroende på om de regionala tillsynsverken räknas med) och på Tullen och ansvaret för

regleringen på de styrande ministerierna (arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, kommunikationsministeriet, miljöministeriet, inrikesministeriet, jord- och skogsbruksministeriet samt finansministeriet). I samarbetsgruppen ska det ingå representanter för åtminstone Säkerhets- och kemikalieverket, avdelningen för arbete och jämställdhet vid social- och hälsovårdsministeriet samt regionförvaltningsverken (ansvarsområdena för arbetarskyddet), Strålsäkerhetscentralen, Transport- och kommunikationsverket Traficom, Finlands miljöcentral, Livsmedelsverket, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Polisstyrelsen, Ålands landskapsstyrelse och för Tullen. De ansvariga ministerierna har en styrande roll i förhållande till tillsynsmyndigheterna inom sitt förvaltningsområde och ett nära samarbete främjar också samarbetsgruppens arbete. Förvaltningsområdesvis kan det också för ministeriets företrädare ibland vara behövligt att delta i samarbetsgruppens verksamhet, men det är i första hand tillsynsmyndigheterna som ska delta i samarbetsgruppen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om samarbetsgruppens ordförande och om när samarbetsgruppen sammanträder. Avsikten är att ordförande för samarbetsgruppen ska representera det centrala samordningskontoret och att samarbetsgruppen ska sammanträda vid behov. I praktiken är chefen för det centrala samordningskontoret ordförande. Vid behov kan också en annan representant för samordningskontoret vara ordförande. Den föreslagna modellen medför handlingsutrymme och flexibilitet på så sätt att möten kan ordnas trots att chefen för samordningskontoret är förhindrad att delta.

4 c §. Kontaktpunkt för produkter. Paragrafen är ny och i den föreslås bestämmelser om den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande. Förordningen om ömsesidigt erkännande utfärdades den 19 mars 2019 och började tillämpas från och med den 19 april 2020. Förordningen tillämpas på sådana produkter vars reglering inte har harmoniserats på EU-nivå. Bestämmelser om kontaktpunkten för produkter och om dess uppgifter finns i förordningen om ömsesidigt erkännande. Vissa uppgifter för kontaktpunkten regleras dessutom även i marknadskontrollförordningen. Kontaktpunktens uppgift är inte helt ny, men dess ansvar breddas i och med tillämpningen av marknadskontrollförordningen och SDG-förordningen. Medlemsstaterna ska utse och underhålla kontaktpunkter för produkter inom sina territorier. Enligt förordningen om ömsesidigt erkännande får medlemsstaterna inom sina territorier utse flera kontaktpunkter för produkter. I samband med beredningen har man bedömt att uppgifterna för kontaktpunkten för produkter sköts mest effektivt om man koncentrerar kontaktpunktens uppgifter hos en enda aktör.

I Finland finns för närvarande kontaktpunkten för produkter vid arbets- och näringsministeriet. Det finns inga uttryckliga bestämmelser i lag om denna uppgift hos arbets- och näringsministeriet, utan ministeriet sköter uppgiften utifrån sin allmänna behörighet. Det föreslås att Säkerhets- och kemikalieverket ska åläggas uppgiften som centraliserad kontaktpunkt för produkter enligt artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande.

Kontaktpunktens uppgifter följer i huvudsak direkt av artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande. Det är motiverat att kontaktpunkten för produkter placeras vid Säkerhets- och kemikalieverket, eftersom verket sedan tidigare har bred erfarenhet, kompetens och sakkunskap om det arbete som stöder tillsynen över efterlevnaden av produkträttsakterna. Verket har också andra horisontella uppgifter som stöder skötseln av uppgiften vid Säkerhets- och kemikalieverket, och synergifördelar kan fås. Till Säkerhets- och kemikalieverkets horisontella uppgifter hör bl.a. att vara nationell kontaktpunkt för systemet för snabbt informationsutbyte mellan unionens marknadskontrollmyndigheter (RAPEX). Dessutom bedriver Säkerhets- och kemikalieverket ett omfattande samarbete kring marknadskontroll över produktsektorsgränserna.

Kontaktpunkten för produkter är inte en tillsynsmyndighet. Uppgiften för kontaktpunkten för produkter påverkar således inte tillsynsmyndigheternas nuvarande tillsynsuppgifter. Kontaktpunkten för produkter ska ha till uppgift att hantera olika kontakter mellan ekonomiska aktörer och myndigheter, att bistå och ge råd samt att vid behov överföra ärenden till den behöriga myndigheten i enlighet med förvaltningslagen.

Informationsskyldigheten enligt förordningen om ömsesidigt erkännande närmar sig i sak skyldigheterna enligt förvaltningslagen (434/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Enligt 8 § i förvaltningslagen ska myndigheterna inom ramen för sin behörighet och enligt behov ge sina kunder råd i anslutning till skötseln av ett förvaltningsärende samt svara på frågor och förfrågningar som gäller utträttandet av ärenden. Rådgivningen är avgiftsfri. Om ett ärende inte hör till myndighetens behörighet, ska den i den mån det är möjligt hänvisa kunden till den behöriga myndigheten. I 20 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om myndigheternas skyldighet att producera och sprida information.

Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. Uppgiften ska därför anvisas verket genom en nationell lag. Vilka de nya uppgifterna är specificeras närmare i avsnittet om konsekvenser för myndigheterna.

4 d §. Behörig myndighet i vissa fall. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 4 d § som gäller behöriga myndigheter i vissa fall. Avsikten är att Säkerhets- och kemikalieverket ska vara myndighet enligt artikel 2 i skodirektivet och den marknadskontrollmyndighet som avses i artikel 18 i textilmärkningsförordningen.

8 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021. Det föreslås dock att 1 § 4 mom. och 4 d § ska träda i kraft först den 16 juli 2021. Det föreslås att 4 c § tillämpas från och med den 16 juli 2021.

Marknadskontrollförordningen börjar i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, men artiklarna 29—33 och 36 tillämpas redan från och med den 1 januari 2021. I artiklarna 29—31 i förordningen finns bestämmelser om ett unionsnätverk, i vars verksamhet det centrala samordningskontoret ska delta och företräda den i förordningen avsedda samordnade ståndpunkten för den berörda medlemsstatens marknadskontrollmyndigheter och myndigheter med ansvar för kontrollen vid de yttre gränserna. Avsikten är att nätverket ska inleda sin verksamhet i början av 2021, när de artiklar som gäller nätverket börjar tillämpas. För att säkerställa att det centrala samordningskontoret har möjlighet att vara medlem i nätverket och företräda de nationella tillsynsmyndigheternas samordnade ståndpunkt, är det motiverat att bestämmelserna om samordningskontoret och dess befogenheter samt om samarbetsgruppen för marknadskontroll träder i kraft den 1 januari 2021. Europeiska kommissionen har preliminärt bett medlemsstaterna lämna uppgifter om det centrala samordningskontoret senast den 30 juni 2020.

Bestämmelserna i 4 c §, som gäller kontaktpunkten för produkter och dess uppgift, föreslås bli tillämpade från och med den 16 juli 2021. Då överförs uppgiften från arbets- och näringsministeriet till Säkerhets- och kemikalieverket. Det är motiverat att uppgiften överförs samtidigt som kontaktpunktens uppgifter utvidgas och ändras i och med tillämpningen av marknadskontrollförordningen och SDG-förordningen.

Produktgrupperna i skodirektivet och textilmärkningsförordningen omfattas av marknadskontrollförordningen. Marknadskontrollförordningen börjar tillämpas på tillsynen över dessa produktgrupper den 16 juli 2021. Därför är det motiverat att den överföring av den nationella tillsynsuppgiften som föreslås i denna proposition träder i kraft samtidigt.

9 Verkställighet och uppföljning

Det är i detta skede ännu svårt att uppskatta antalet kontakter till det centrala samordningskontoret eller antalet begäranden om ömsesidig assistans i anslutning till det gränsöverskridande samarbetet, eftersom uppgiften är ny också på EU-nivå. I marknadskontrollförordningen effektiviseras och stärks det gränsöverskridande samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna samt marknadskontrollmyndigheternas och Tullens samarbetsförfaranden inom Europeiska unionens territorium. Det centrala samordningskontorets uppgift är att bistå och stödja marknadskontrollmyndigheterna och Tullen i detta samarbete, att samordna samarbetet samt att samordna ståndpunkterna. Samordningskontorets uppgifter och resursbehov bör därför granskas på nytt när verksamheten har kommit igång och man har fått tillräckliga erfarenheter av den.

Utfallet av tillsynen över märkningen av skor och textilier följs årligen upp i samband med arbets- och näringsministeriets och Säkerhets- och kemikalieverkets resultatavtalsförhandlingar.

Samarbetsgruppen för resultatstyrning av Säkerhets- och kemikalieverket följer skötseln av verkets nya uppgifter och övervakar att resurserna är tillräckliga.

10 Förhållande till andra propositioner

10.1 Samband med andra propositioner

För närvarande bereds eller är under behandling i riksdagen flera regeringspropositioner där det föreslås ändringar i 1 § i marknadskontrollagen, som gäller lagens tillämpningsområde. Marknadskontrollagen är en lag av allmän karaktär och en horisontell lag som tillämpas på tillsynen över de produkter som avses i de i 1 § nämnda lagarna. Att tillämpningsområdet för lagen utvidgas till att omfatta nya lagar och produktsektorer kan understödjas i synnerhet med tanke på genomförandet av marknadskontrollförordningen och för att förenhetliga de nationella marknadskontrollbestämmelserna. Därför finns det enligt flera propositioner behov av att ändra lagens 1 §.

Marknadskontrollförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, men som stöd för förordningen behövs också nationella, kompletterande bestämmelser. Förordningen börjar i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, men den tillämpas till vissa delar redan den 1 januari 2021. Det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen förutsätter utöver de bestämmelser om ett centralt samordningskontor och en kontaktpunkt för produkter som föreslås i denna proposition även annan kompletterande nationell reglering. Det är motiverat att den kompletterande regleringen utfärdas stegvis. I denna proposition föreslås sådana ändringar i den nationella regleringen som har budgetkonsekvenser inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde när marknadskontrollförordningen börjar tillämpas. Avsikten är att den övriga kompletterande reglering som följer av marknadskontrollförordningen ska utfärdas delvis redan under hösten 2020 till följd av de olika förvaltningsområdenas sektorsspecifika behov. De regeringspropositioner som genomförandet av förordningen förutsätter ska dock i huvudsak överlämnas under vårsessionen 2021 som ett enda paket så samtidigt som möjligt. Nedan ges en aktuell uppskattning av läget.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar Europeiska unionens förordning om säkerheten inom den civila luftfarten (RP 41/2020 rd) föreslogs det att luftfartslagen fogas till tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Lag 537/2020 stadfästes den 26 juni 2020 och lagändringen träder i kraft från och med den 1 januari 2021. Under höstsessionen 2020 (vecka 36) överlämnades regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om överensstämmelse med kraven för aerosoler och till lagar som har samband med den (RP 121/2020 rd). I propositionen föreslås det att den nya lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler fogas till tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Vid kommunikationsministeriet bereds en regeringsproposition till riksdagen med förslag till fordonslag och till vissa lagar som har samband med den. Avsikten är att propositionen ska överlämnas samtidigt som denna proposition (vecka 41).

Dessutom bereds för närvarande vid arbets- och näringsministeriet en till detta lagförslag ansluten proposition med förslag till ny lag om överensstämmelse med kraven för märkningar på textilier och skor, som ska överlämnas till riksdagen våren 2021, vid inrikesministeriet en proposition med förslag till översyn av lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) samt vid kommunikationsministeriet en proposition med förslag till en totalrevidering av lagen om transport av farliga ämnen (719/1994). Avsikten är också att i dessa regeringspropositioner som är under beredning föreslå en ändring av 1 § i marknadskontrollagen, som gäller lagens tillämpningsområde.

Dessutom bereds vid arbets- och näringsministeriet andra ändringar i marknadskontrollagen som behövs för genomförandet av marknadskontrollförordningen. Dessa ändringsförslag ska läggas fram i ett senare skede våren 2021.

10.2 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den. Under moment 32.01.08 Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år) föreslås för 2021 sammanlagt 246 000 euro för inrättande av ett centralt samordningskontor för den nationella marknadskontrollen och en kontaktpunkt för produkter samt för överföringen av marknadskontrollen av märkningen av skor och textilier till Säkerhets- och kemikalieverket och för kostnaderna för effektiviseringen av tillsynen. Därefter är kostnadseffekten 365 000 euro på årsnivå från och med 2022.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I de föreslagna paragraferna är det fråga om myndighetsuppgifter. Eftersom myndigheternas behörighet ska regleras i lag, föreslås bestämmelser om de nya uppgifter som ska åläggas Säkerhets- och kemikalieverket i de nya 4 a och 4 c—d § i marknadskontrollagen.

I 2 § 3 mom. i grundlagen anges den lagbundenhet som all utövning av offentlig makt ska bygga på och är underkastad. Enligt bestämmelsen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. Därför bör uppgiften anvisas verket genom en nationell lag. I all offentlig verksamhet ska lag noggrant iakttas. I 119 § i grundlagen föreskrivs om statsförvaltningen. De allmänna grunderna för statsförvaltningens organ ska regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Också grunderna för statens regional- och lokalförvaltning regleras genom lag. I övrigt kan bestämmelser om statsförvaltningens enheter utfärdas genom förordning.

I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) föreskrivs det om fördelningen av behörigheten när beslut som har fattats inom Europeiska unionen genomförs. För medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i något fall där både landskapet och riket har behörighet utse

endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet. När denna myndighet fattar ett beslut som annars skulle höra till landskapets behörighet, ska beslutet fattas i enlighet med landskapsregeringens ståndpunkt. Däremot krävs det inte någon överenskommelseförordning enligt 32 § i självstyrelselagen i detta fall, även om det enligt detaljmotiveringen till bestämmelsen är möjligt.

Europeiska unionens marknadskontrollförordning som utgör bakgrunden till propositionen kräver emellertid att det utses ett enda centralt samordningskontor. Därmed är det riket som är behörigt att utse samordningskontoret. Skötseln av det centrala samordningskontorets uppgifter förutsätter i princip inte förvaltningsbeslut. Om emellertid Säkerhets- och kemikalieverket fattar beslut i ärenden som hör till landskapets behörighet, ska verket kontakta landskapsregeringen.

När det gäller kontaktpunkter för produkter får medlemsstaterna emellertid utse flera kontaktpunkter inom sina territorier. Enligt den nuvarande bedömningen kan också landskapet Ålands behörighet omfatta inrättandet av en egen kontaktpunkt för produkter, om inte en uppgift som hör till landskapsförvaltningen överförs till en riksmyndighet.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), sådan paragrafen lyder i lagarna 503/2018 och 537/2020, nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 4 a—4 d § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller också bestämmelser om det centrala samordningskontor som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*, och om den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008, nedan *förordningen om ömsesidigt erkännande*.

Denna lag innehåller också bestämmelser om behöriga myndigheter i ärenden som omfattas av följande rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeständsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, nedan *skodirektivet*,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan *textilmärkningsförordningen*.

4 a §

Centralt samordningskontor för marknadskontroll

Säkerhets- och kemikalieverket är det centrala samordningskontor för marknadskontroll som avses i artikel 10.3 i marknadskontrollförordningen. Bestämmelser om det centrala samordningskontorets uppgifter finns i marknadskontrollförordningen.

Utöver de uppgifter som anges i marknadskontrollförordningen ska det centrala samordningskontoret samordna myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen och bistå marknadskontrollmyndigheterna vid det nationella och internationella samarbetet. Det centrala samordningskontoret svarar för beredningen av marknadskontrollmyndigheternas och Tullens samordnade ståndpunkt. Till det centrala samordningskontorets uppgifter hör dessutom att utarbeta en nationell strategi för marknadskontroll tillsammans med den samarbetsgrupp som avses i 4 b §.

Det centrala samordningskontoret samarbetar med marknadskontrollmyndigheterna och Tullen. I sin verksamhet ska det centrala samordningskontoret beakta marknadskontrollmyndigheternas och Tullens ståndpunkter. Marknadskontrollmyndigheterna och Tullen ska samarbeta med det centrala samordningskontoret.

4 b §

Samarbetsgrupp för marknadskontroll

I anslutning till det centrala samordningskontoret för marknadskontroll finns en samarbetsgrupp för marknadskontroll.

Samarbetsgruppen har till uppgift att stödja det centrala samordningskontoret vid samordningen av myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen och vid beredningen av den samordnade ståndpunkt som avses i artikel 10.4 i marknadskontrollförordningen. Samarbetsgruppen deltar i beredningen av den nationella strategin för marknadskontroll.

I samarbetsgruppen ingår representanter för de marknadskontrollmyndigheter som avses i marknadskontrollförordningen och för Tullen. I samarbetsgruppen kan det också finnas representanter för andra myndigheter.

Ordförande för samarbetsgruppen är representanten för det centrala samordningskontoret. Samarbetsgruppen sammanträder vid behov.

4 c §

Kontaktpunkt för produkter

Säkerhets- och kemikalieverket är den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande.

4 d §

Behörig myndighet i vissa fall

Säkerhets- och kemikalieverket är tillsynsmyndighet i ärenden som avses i skodirektivet och i textilmärkningsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 1 § 4 mom. och i 4 d § träder dock i kraft först den 16 juli 2021. Lagens 4 c § tillämpas först från och med den 16 juli 2021.

Helsingfors den 5 oktober 2020

Statsminister

RP 154/2020 rd

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), sådan paragrafen
lyder i lagarna 503/2018 och 537/2020, nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 4 a—4 d § som
följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller också bestämmelser om det centrala samordningskontor som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen**, och om den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008, nedan **förordningen om ömsesidigt erkännande**.

Denna lag innehåller också bestämmelser om behöriga myndigheter i ärenden som omfattas av följande rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, nedan skodirektivet,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilt fibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan **textilmärkningsförordningen**.

4 a §

*Centralt samordningskontor för marknads-
kontroll*

Säkerhets- och kemikalieverket är det centrala samordningskontor för marknadskontroll som avses i artikel 10.3 i marknadskontrollförordningen. Bestämmelser om det centrala samordningskontorets uppgifter finns i marknadskontrollförordningen.

Utöver de uppgifter som anges i marknadskontrollförordningen ska det centrala samordningskontoret samordnar myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen och bistå marknadskontrollmyndigheterna vid det nationella och internationella samarbetet. Det centrala samordningskontoret svarar för beredningen av marknadskontrollmyndigheternas och Tullens samordnade ståndpunkt. Till det centrala samordningskontorets uppgifter hör dessutom att utarbeta en nationell strategi för marknadskontroll tillsammans med den samarbetsgrupp som avses i 4 b §.

Det centrala samordningskontoret samarbetar med marknadskontrollmyndigheterna och Tullen. I sin verksamhet ska det centrala samordningskontoret beakta marknadskontrollmyndigheternas och Tullens ståndpunkter. Marknadskontrollmyndigheterna och Tullen ska samarbeta med det centrala samordningskontoret.

4 b §

Samarbetsgrupp för marknadskontroll

I anslutning till det centrala samordningskontoret för marknadskontroll finns en samarbetsgrupp för marknadskontroll.

Samarbetsgruppen har till uppgift att stödja det centrala samordningskontoret vid samordningen av myndighetssamarbetet inom marknadskontrollen och vid beredningen av den samordnade ståndpunkt som avses i artikel 10.4 i marknadskontrollförordningen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Samarbetsgruppen deltar i beredningen av den nationella strategin för marknadskontroll.

I samarbetsgruppen ingår representanter för de marknadskontrollmyndigheter som avses i marknadskontrollförordningen och för samt Tullen. I samarbetsgruppen kan det också finnas representanter för andra myndigheter.

Ordförande för samarbetsgruppen är företrädaren för det centrala samordningskontoret. Samarbetsgruppen sammanträder vid behov.

4 c §

Kontaktpunkt för produkter

Säkerhets- och kemikalieverket är den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i förordningen om ömsesidigt erkännande.

4 d §

Behörig myndighet i vissa fall

Säkerhets- och kemikalieverket är tillsynsmyndighet i ärenden som avses i skodirektivet och textilmärkningsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 1 § 4 mom. och i 4 d § träder dock i kraft först den 16 juli 2021. Lagens 4 c § tillämpas först från och med den 16 juli 2021.
